

Görsel 1.32

"Sanatsız kalan bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuş demektir."

Atatürk'ün Söylev Ve Demeçleri I-III, 2006, s.305.

2 | Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözünden ne anlıyorsunuz? Düşüncelerinizi söyleyiniz.

"Sanatsız kalan bir toplumun hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözüyle Atatürk, sanatın toplum için ne kadar önemli olduğunu anlatmıştır. Sanat, bir milletin ruhunu, kültürünü ve değerlerini yansıtır. Sanatsız bir toplum kimliğini kaybeder, gelişemez ve geleceğe aktaramaz.

Bir millete ait sanat eserleri; o milletin kültürünü, dilini, inancını, tarihini ve değerlerini yansıtır. Her bir sanat eseri, toplumun neye önem verdiğini, nereden gelip nereye gittiğini gösterir. Bu nedenle sanat eserleri, bir milletin kimliğini belirleme ve yorumlama konusunda önemli bir rehberdir. Tarih boyunca milletimiz; edebiyat, şiir, mimari, müzik, resim, tiyatro gibi birçok sanat dalında önemli eserler vermiştir.

Geleneksel Türk sanatları, Türk kültürünün en anlamlı belgelerindendir. Hat, tezhip, minyatür, çini, ebru, kalem işi, halı-kilim-kumaş dokuma, işleme, taş-maden işlemeciliği-ahşap işçiliği, keçe, deri, örmecilik, yazmacılık, bakırcılık gibi sanatlar, geleneksel Türk sanatları arasında yer alır. Bu sanatlar, geçmişten geleceğe uzanan birer kültür köprüsüdür.

Geleneksel Türk sanatlarında kullanılan her renk ve motifin kendine özgü bir dili, bir anlamı vardır. Bu renk ve motifler, süsleme işlevlerinin yanı sıra sözsüz bir iletişim aracı olarak çeşitli mesajlar iletir. Toplumun gelenek-görenekleri, inanç ve millî değerleri kimi zaman bir oyanın dokusunda kimi zaman bir halının ya da kilimin deseninde hayat bulur.

Samsun'da Yöresel Kilim Dokuma

"... Samsun'un Kavak ilçesinde, İŞKUR desteğiyle Halk Eğitim Merkezi tarafından açılan 'Yöresel Kilim Dokuma' kursunda çalışkanlık, sevgi, üretkenlik gibi motifler kilimlere ve heybelereilmekilmek işleniyor. Kurs eğitmeni; insan motifinin çalışkanlığı, kuşun sevgiyi, yıldız motifinin üretkenliği simgelediğini belirterek 'Bu kursumuzda motifler (Görsel 1.33) üzerinde çalıştık...' dedi."

(Genel ağdan alınmıştır.)

Görsel 1.33

Evinizde yöresel halı ve kilimler varsa bunlarda kullanılan motiflerin sembolik anlamlarını araştırınız. Araştırmalarınızı gelecek derste arkadaşlarınızla paylaşınız.

Evimdeki yöresel halılarda bulunan motiflerin sembolik anlamlarını araştırdım:

Koçboynuzu motifi: Güç ve yiğitliği simgeler.

Elbelinde motifi: Bereketi, doğurganlığı ve kadınlığı temsil eder.

Su yolu motifi: Hayatı, bereketi ve temizliği simgeler.

Kurt izi motifi: Koruyuculuğu ve cesareti temsil eder.

Yıldız motifi: Umudu ve mutluluğu simgeler.

Kaynak 5

(...) Ebru, kitap süsleme sanatı ve kitap ciltlerinde yan kağıdı (kapak ile kitabı birbirine bağlayan kağıt) olarak tarihsel süreçte geleneksel bir sanat hâline gelmiştir.(...) En sık rastlanan desenler ise çiçekler, yapraklar, süslemeler ve ayın ilk dördün hâlidir.(...) Ebru sanatı etrafında bir araya gelen bireyler arasında dostluk ve arkadaşlık bağlarının oluşması açısından uygun bir atmosfer yaratmaktadır. Ebru sanatı farklı kültürel geçmişleri olan insanlar arasındaki toplumsal önyargıları ortadan kaldırır, bu kültürler arasındaki iletişimi kolaylaştırır ve sosyal bağları güçlendirir.(...)

yakegm.ktb.gov.tr

Görsel 1.34